

TECHNOLOGIE INFORMACYJNE
(I rok historii)

dr Tomasz Pietras

Tematyka zajęć:

1. Zajęcia organizacyjne (plan zajęć, lektury, podstawy zaliczenia).
2. Krótka historia komputerów osobistych. Piraci z Doliny Krzemowej, czyli jak rodziła się potęga firm Apple i Microsoft. Polskie osiągnięcia na polu informatyzacji w okresie PRL-u (m.in. komputery Odra i K-202).
3. Rozwój komputerowych systemów operacyjnych w ujęciu historycznym. System operacyjny Microsoft Windows - jego wzloty i upadki (od Windows 1 do 10). Geneza oraz rozwój sieci Internet na Zachodzie i w Polsce.
4. Wady i zalety współczesnych komputerowych systemów operacyjnych z rodzin Windows, Linux oraz MacOS (iOS). Korzystanie z systemu Linux Ubuntu 16.04 w wydziałowej pracowni komputerowej. Instalacja i najważniejsze funkcje systemu.
5. Konstrukcja typowej książki naukowej (monografii, periodyku, wydawnictwa źródłowego). Podstawowe pojęcia z zakresu typografii i zasady dobrego składu. Wybrane funkcje programów DTP (Desktop Publishing) Adobe InDesign oraz Scribus.
6. Zastosowanie popularnych edytorów tekstu Microsoft Word i LibreOffice Writer do edycji obszernych dokumentów tekstowych (pracy licencjackiej, monografii czy periodyku). Ćwiczenie pt. Skład tekstu do druku, cz. 1.
6. Zastosowanie popularnych edytorów tekstu Microsoft Word i LibreOffice Writer do edycji obszernych dokumentów tekstowych. Ćwiczenie pt. Skład tekstu do druku, cz. 2.
7. Tworzenie zaawansowanych tabel, rysunków, wykresów i schematów typu SmartART przy pomocy popularnych aplikacji biurowych. Ćwiczenie pt. Własne drzewo genealogiczne (wywód przodków lub rodowód).

8. Efektywne wyszukiwanie informacji w Internecie. Wyszukiwarki internetowe i ich zaawansowane funkcje, multiwyszukiwarki i katalogi tematyczne stron. Korzystanie z zasobów serwisów Google (Książki, Trends, Mapy itp.). Wady i zalety Wikipedii.
9. Katalogi biblioteczne online, cyfrowe repozytoria oraz bibliograficzne i naukowe bazy danych, Polska Bibliografia Naukowa (PBN i Pol-index). Ćwiczenie pt. Bibliograficzna bazy danych, cz. 1. (Opcjonalnie lekcja w Oddziale Informacji Naukowej Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego).
10. Programy komputerowe szczególnie przydatne w warsztacie historyka – menedżery bibliografii. Prezentacja najważniejszych funkcji programów Zotero i Citavi. Ćwiczenie pt. Bibliograficzna bazy danych, cz. 2.
11. Prosta baza danych w arkuszu kalkulacyjnym i narzędzia bibliograficzne popularnych edytorów tekstu. Podstawy tworzenia relacyjnych baz danych w programach Microsoft Access oraz LibreOffice Base. (Temat opcjonalny).
12. Przegląd najważniejszych polskich i światowych bibliotek oraz archiwów cyfrowych. Biblioteki, archiwa i muzea w Internecie, bazy i serwisy genealogiczne. Wyszukiwanie materiałów źródłowych, grafiki i multimediiów w Internecie.
13. Przegląd wybranych stron internetowych polskich instytucji naukowych, czasopism, stowarzyszeń, projektów edukacyjnych, forów dyskusyjnych, grup rekonstrukcyjnych, kolekcjonerów, pasjonatów itp. (Temat opcjonalny)
14. Podstawy grafiki komputerowej. Zapoznanie z wybranymi funkcjami darmowych aplikacji graficznych GIMP, Inkscape oraz IrfanView. Ćwiczenie - opracowanie graficzne ilustracji. (Temat opcjonalny).
15. Wprowadzenie do programu QGIS (dawniej Quantum GIS). Tworzenie prostych map, kartogramów i kartodiagramów o tematyce historycznej. Ćwiczenie pt. Kartogram - narodowości II Rzeczypospolitej (Temat opcjonalny).

Literatura:

- *Adobe InDesign CS5/CS5 PL. Oficjalny podręcznik*, tłum. Joanna Pasek, Piotr Cieślak, Wydawnictwo HELION, Gliwice 2011.
- Calishain Tara, Dornfest Rael, *100 sposobów na Google*, Wydawnictwo HELION, Gliwice 2003.
- Chwałkowski Robert, *Typografia typowej książki*, Wydawnictwo HELION, Gliwice 2012.
- Cox Joyce, Lambert Joan, *Microsoft Office Word 2010. Krok po kroku*, wersja polska, Wydawnictwo RM, Warszawa 2012.
- Dziewoński Mirosław, *OpenOffice 3.x PL. Oficjalny podręcznik*, Wydawnictwo HELION, Gliwice 2009.
- Florczak Ilona, Pietras Tomasz, *Wikipedia - źródło wiedzy dla historyków? Uwagi na temat przydatności encyklopedii internetowych w nauczaniu historii*, [w:] *Multimedia a źródła historyczne w nauczaniu i badaniach*, pod red. M. Ausza i M. Szabaciuk, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2015, s. 85-104.
- Iwańczak Bartłomiej, *QGIS 2.14.3. Tworzenie i analiza map*, Wydawnictwo HELION, wyd. 2, Gliwice 2016.
- Kowalczyk Grzegorz, *Word 2013 PL. Kurs*, Wydawnictwo HELION, Gliwice 2013.
- *LibreOffice. Krok po kroku*, „Biblioteczka Komputer Świat” 1/2017.
- *Megabajty dziejów. Informatyka w badaniach, popularyzacji i dydaktyce historii*, pod red. Rafała T. Prinke, Poznań 2007.
- Osiński Zbigniew, *Technologia informacyjna w edukacji humanistycznej*, Wydawnictwo Mado, Toruń 2006.
- Pelikant Adam, *Bazy danych. Pierwsze starcie*, Wydawnictwo HELION, Gliwice 2009.
- Pikoń Krzysztof, *ABC internetu*, wyd. 7, Wydawnictwo HELION, Gliwice 2011.
- Sokół Maria, *Internet. Kurs*, wyd. 3, Wydawnictwo HELION, Gliwice 2011.
- Sokół Maria, *OpenOffice.ux.pl 3.1. Ćwiczenia praktyczne*, Wydawnictwo HELION, Gliwice 2010.
- Sokół Radosław, *ABC. Linux*, wyd. 2, Wydawnictwo HELION, Gliwice 2010.
- Szkutnik Piotr, *Genealogia w Internecie. Przykłady polskich stron internetowych baz i źródeł dostępnych w sieci*, „Rocznik Łódzki” 2014, t. 61, s. 207-220.
- *Technologie informacyjne w warsztacie nauczyciela*, pod red. J. Migdałka i W. Foly, Kraków 2010.
- Wolański Adam, *Edycja tekstów. Praktyczny poradnik*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.
- Ziomek Wojciech, *Wolne oprogramowanie (Ubuntu 12.04) w badaniach i dydaktyce historii. Możliwości zastosowań*, [w:] *Multimedia a źródła historyczne w nauczaniu i badaniach*, pod red. M. Ausza i M. Szabaciuk, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2015, s. 341-356.